

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ

॥ ദശമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ദശമഃ സർഗഃ ॥

ഭ്രാന്താ സഹ വൈരകാരണസ്യ കഥനപ്രസംഗേ സുഗ്രീവേണ
സ്വകർത്യകേ വാലിനഃ പ്രസാദനേ വാലികർത്യകേ ച സ്വസ്യ
നിഷ്ഠാസനേ ഘടിതസ്യ വൃത്താന്തസ്യ വർണനം

തതഃ ക്രോധസമാവിഷ്ടം
സംരബ്ധം തമുപാഗതം |
അഹം പ്രസാദയാഞ്ചകേ
ഭ്രാന്തരം ഹിതകാമ്യയാ || 4.10.1 ||

ദിഷ്ട്യാസി കൂശലീ പ്രാപ്തോ
നിഹതശ്ച ത്വയാ രിപുഃ |
അനാമസ്യ ഹി മേ നാമ -
സ്ത്വമേകോന്മാമനന്ദന || 4.10.2 ||

ഇദം ബഹുശലാകം തേ
പൂർണചന്ദ്രമിവോദിതം |
ഛത്രം സവാലവ്യജനം
പ്രതീച്ഛസ്യ മയാ ധൃതം || 4.10.3 ||

ആർതസ്തത്ര ബിലദ്വാരി
സ്ഥിതഃ സംവത്സരം നൃപ |

ദൃഷ്ട്വാ ച ശോണിതം ദ്വാരീ
ബിലാച്ഛാപി സമുത്ഥിതം ||4.10.4 ||

ശോകസംവിഗ്നഹൃദയോ
ദൃശം വ്യാകുലിതേന്ദ്രിയഃ |
അപിധായ ബിലദ്വാരം
ശൈലശൃംഗേണ തത് തദാ ||4.10.5 ||

തസ്മാദ് ദേശാദപാക്രമ്യ
കിഷ്കിന്ധാം പ്രാവിശം പുനഃ |
വിഷാദാത്തൃഹ മാം ദൃഷ്ട്വാ
പൗരൈർമന്ത്രിഭിരേവ ച ||4.10.6 ||

അഭിഷിക്തോ ന കാമേന
തന്മേ ക്ഷന്തും ത്വമർഹസി |
ത്വമേവ രാജാ മാനാർഹഃ
സദാ ചാഹം യഥാ പുരാ ||4.10.7 ||

രാജഭാവേ നിയോഗോഽയം
മമ ത്വദ്വിരഹാത് കൃതഃ |
സാമാത്യപൗരനഗരം
സ്ഥിതം നിഹതകണ്ടകം ||4.10.8 ||

ന്യാസഭൂതമിദം രാജ്യം
തവ നിർയാതയാമ്യഹം |
മാ ച രോഷം കൃമാഃ സൗമ്യ
മമ ശത്രുനിഷൂദന ||4.10.9 ||

യാചേ ത്യാം ശിരസാ രാജൻ
മയാ ബദ്ധോഽയമഞ്ജലിഃ |

ബലാദസ്മിൻ സമാഗദ്യ
മന്ത്രിഭിഃ പുരവാസിഭിഃ || 4.10.10 ||

രാജഭാവേ നിയുക്തോഽഹം
ശൂന്യദേശജിഗീഷയാ |
സ്തിഗ്ധമേവം ബ്രൂവാണം മാം
സ വിനിർഭർത്സ്യ വാനരഃ || 4.10.11 ||

ധിക്ത്യാമിതി ച മാമുക്ത്യാ
ബഹു തത്തദുവാച ഹ |
പ്രകൃതീശ്ച സമാനീയ
മന്ത്രിണശ്ചൈവ സമ്മതാൻ || 4.10.12 ||

മാമാഹ സുഹൃദാം മധ്യേ
വാക്യം പരമഗർഹിതം |
വിദിതം വോ മയാ രാത്രൗ
മായാവീ സ മഹാസുരഃ || 4.10.13 ||

മാം സമാഹൃയത ക്രുദ്ധോ
യുദ്ധാകാക്ഷീ തദാ പുരാ |
തസ്യ തദ് ഭാഷിതം ശ്രുത്യാ
നിഃസൃതോഽഹം നൃപാലയാത് || 4.10.14 ||

അനുയാതശ്ച മാം തൂർണ -
മയം ഭ്രാതാ സുദാരുണഃ |
സ തു ദൃഷ്ട്വൈവ മാം രാത്രൗ
സദ്വിതീയം മഹാബലഃ || 4.10.15 ||

പ്രാഭ്രവദ് ഭയസന്ത്രസ്തോ
വീക്ഷ്യാവാം സമുപാഗതൗ |

അഭിദ്രുതസ്തു വേഗേന
വിവേശ സ മഹാബിലം ||4.10.16 ||

തം പ്രവിഷ്ടം വിദിത്യാ തു
സുഘോരം സുമഹദ്ബിലം |
അയമുക്തോഽഥ മേ ദ്രാതാ
മയാ തു ക്രൂരദർശനഃ ||4.10.17 ||

അഹത്യാ നാസ്തി മേ ശക്തിഃ
പ്രതിഗന്തുമിതഃ പുരിം |
ബിലദ്വാരീ പ്രതീക്ഷ ത്വം
യാവദേനം നിഹൻമ്യഹം ||4.10.18 ||

സ്ഥിതോഽയമിതി മത്യാഹം
പ്രവിഷ്ടസ്തു ദുരാസദം |
തം മേ മാർഗയതസ്തുത്ര
ഗതഃ സംവത്സരസ്സദാ ||4.10.19 ||

സ തു ദൃഷ്ട്വാ മയാ ശത്രു -
രനിർവേദാദ് ദയാവഹഃ |
നിഹതശ്ച മയാ സദ്യഃ
സ സർവൈഃ സഹ ബന്ധുഭിഃ ||4.10.20 ||

തസ്യാസ്യാത്തു പ്രവൃത്തേന
രുധിരൗഘേണ തദ്ബിലം |
പൂർണമാസീദ് ദുരാക്രാമം
സ്തനതസ്തസ്യ ഭൂതലേ ||4.10.21 ||

സുദധിത്യാ തു തം ശത്രും
വിക്രാന്തം തമഹം സുഖം |

നിഷ്ക്രാമം നൈവ പശ്യാമി
ബിലസ്യ പിഹിതം മുഖം || 4.10.22 ||

വിക്രോശമാനസ്യ തു മേ
സുഗ്രീവേതി പുനഃ പുനഃ |
യതഃ പ്രതിവചോ നാസ്തി
തതോഹം ഭൃശദുഃഖിതഃ || 4.10.23 ||

പാദപ്രഹാരൈസ്തു മയാ
ബഹുഭിഃ പരിപാതിതം |
തതോഹം തേന നിഷ്ക്രമ്യ
പഥാ പുരമുപാഗതഃ || 4.10.24 ||

തത്രാനേനാസ്മി സംരുദ്ധോ
രാജ്യം മൃഗയതാപ്നിത്ഥനഃ |
സുഗ്രീവേണ നൃശംസേന
വിസ്മൃത്യ ഭ്രാത്യസൗഹൃദം || 4.10.25 ||

ഏവമുക്ത്യാ തു മാം തത്ര
വന്ദ്രേണൈകേന വാനരഃ |
തദാ നിർവാസയാമാസ
വാലീ വിഗതസാധ്യസഃ || 4.10.26 ||

തേനാഹമപവിദ്ധശ്ച
ഹൃതദാരശ്ച രാഘവ |
തദ്ഭയാച്ച മഹീം സർവാം
ക്രാന്തവാൻ സവനാർണ്ണവാം || 4.10.27 ||

ഋഷ്യമൂകം ഗിരിവരം
ഭാർയാഹരണദുഃഖിതഃ |

പ്രവിഷ്ഠോഽസ്മി ദുരാധർഷം
വാലിനഃ കാരണാന്തരേ ||4.10.28 ||

ഏതത്തേ സർവമാഖ്യാതം
വൈരാന്യുകഥനം മഹത് |
അനാഗസാ മയാ പ്രാപ്തം
വ്യസനം പശ്യ രാഘവ ||4.10.29 ||

വാലിനശ്ച ഭയാത് തസ്യ
സർവലോകഭയാപഹ |
കർതുമർഹസി മേ വീര
പ്രസാദം തസ്യ നിഗ്രഹാത് ||4.10.30 ||

ഏവമുക്തഃ സ തേജസ്വി
ധർമജ്ഞാതാ ധർമസംഹിതം |
വചനം വക്തുമാരേഭേ
സുഗ്രീവം പ്രഹസന്നിവ ||4.10.31 ||

അമോഘാഃ സൂര്യസങ്കാശാ
നിശിതാ മേ ശരാ ഇമേ |
തസ്മിൻ വാലിനി ദുർവൃത്തേ
പതിഷ്യന്തി രുഷാൻവിതാഃ ||4.10.32 ||

യാവത് തം നഹി പശ്യേയം
തവ ഭാർയാപഹാരിണം |
താവത് സ ജീവേത് പാപാത്മാ
വാലീ ചാരിത്രദുഷകഃ ||4.10.33 ||

ആത്മാനുമാനാത് പശ്യാമി
മഗ്നസ്ത്വം ശോകസാഗരേ |

ത്യാമഹം താരയിഷ്യാമി

ബാഘം പ്രാപ്സ്യസി പുഷ്കലം || 4.10.34 ||

തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ

ഹർഷപൗരുഷവർധനം |

സുഗ്രീവഃ പരമപ്രീതഃ

സുമഹദ്യാക്യാമബ്രവീത് || 4.10.35 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ ദശമഃ സർഗഃ ||